Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B**

TARYBOS DIREKTYVA

1978 m. spalio 16 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių sėdynių galvos atramas, suderinimo

(78/932/EEB)

(OL L 325, 1978 11 20, p. 1)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	1987 m. birželio 25 d. Tarybos direktyva 87/354/EEB	L 192	43	1987 7 11
►**M2**	2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos Direktyva 2006/96/EB	L 363	81	2006 12 20
►**M3**	2013 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyva 2013/15/ES	L 158	172	2013 6 10

iš dalies keičiama:

►**A1**	Graikijos stojimo aktas	L 291	17	1979 11 19
►**A2**	Ispanijos ir Portugalijos stojimo aktas	L 302	23	1985 11 15
►**A3**	Austrijos, Švedijos ir Suomijos stojimo aktas	C 241	21	1994 8 29
►**A4**	Aktas dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų	L 236	33	2003 9 23

▼B

TARYBOS DIREKTYVA

1978 m. spalio 16 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių sėdynių galvos atramas, suderinimo

(78/932/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ([1]),

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ([2]),

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([3]),

kadangi techniniai reikalavimai, kuriuos motorinės transporto priemonės turi tenkinti pagal nacionalinius įstatymus, yra susiję, *inter alia*, su galvos atramomis;

kadangi šie reikalavimai įvairiose valstybėse narėse skiriasi; kadangi dėl to yra būtina, jog visos valstybės narės priimtų tokius pačius reikalavimus – arba papildančius esamas taisykles, ar vietoj šių – ypač tam, kad kiekvienam transporto priemonės tipui būtų galima atlikti EEB tipo patvirtinimo procedūrą, kuriai buvo skirta 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyva 70/156/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimą, suderinimo ([4]), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 78/547/EEB ([5]);

kadangi bendrieji reikalavimai keleivių skyriaus vidaus dalims, valdymo prietaisų išdėstymui, stogui, atlošui ir sėdynių užpakalinei daliai buvo nustatyti Direktyva 74/60/EEB ([6]); kadangi reikalavimai vidaus įtaisams, susijusiems su vairuotojo apsauga nuo vairo mechanizmo smūgio atveju, buvo nustatyti Direktyva 74/297/EEB ([7]); kadangi reikalavimai sėdynėms ir jų įtvirtinimui buvo nustatyti Direktyva 74/408/EEB ([8]); kadangi reikalavimai saugos diržų įtvirtinimui buvo nustatyti Direktyva 76/115/EEB ([9]); kadangi reikalavimai saugos diržams ir atramų sistemoms buvo nustatyti Direktyva 77/541/EEB ([10]);

kadangi suderinta sudėtinių dalių tipo patvirtinimo tvarka, skirta galvos atramoms, leidžia kiekvienai valstybei narei patikrinti atitiktį bendriems konstrukcijos ir išbandymo reikalavimams ir informuoti kitas valstybes nares apie gautuosius rezultatus išsiunčiant sudėtinės dalies tipo patvirtinimo liudijimų, skirtų kiekvienam galvos atramos tipui, kopijas; kadangi pažymėjus EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklu visas galvos atramas, pagamintas pagal patvirtintąjį tipą, šių galvos atramų techninis patikrinimas kitose valstybėse narėse tampa nereikalingas;

([1]) OL C 82, 1975 4 14, p. 74.
([2]) OL C 76, 1975 4 7, p. 37.
([3]) OL C 263, 1975 11 17, p. 57.
([4]) OL L 42, 1970 2 23, p. 1.
([5]) OL L 168, 1978 6 26, p. 39.
([6]) OL L 38, 1974 2 11, p. 4.
([7]) OL L 165, 1974 6 20, p. 16.
([8]) OL L 221, 1974 8 12, p. 1.
([9]) OL L 24, 1976 1 30, p. 6.
([10]) OL L 220, 1977 8 29, p. 95.

▼B

kadangi nacionalinių įstatymų, susijusių su motorinėmis transporto priemonėmis, suderinimas reiškia, jog valstybės narės turi tarpusavyje pripažinti patikrinimus, kiekvienos iš jų atliktus bendrų reikalavimų pagrindu,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė suteikia EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą visų tipų galvos atramoms, tiek integruotoms į motorinių transporto priemonių sėdynes, tiek neintegruotoms, kurios tenkina I–V prieduose nustatytus konstrukcijos ir išbandymo reikalavimus.

2. Valstybė narė, suteikusi EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą galvos atramoms, imasi reikiamų priemonių patikrinti, jog gaminami modeliai atitinka patvirtintąjį tipą, kiek tai reikalinga, o prireikus bendradarbiauja su kitų valstybių narių atsakingosiomis institucijomis. Atliekami tik atrankiniai patikrinimai.

2 straipsnis

Valstybė narė kiekvieno galvos atramos tipo, patvirtinto pagal 1 straipsnį, gamintojui ar jo įgaliotam atstovui išduoda EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą, atitinkantį VI priede pateiktą pavyzdį.

Valstybės narės imasi visų reikiamų priemonių, kad nebūtų naudojama ženklų, dėl kurių būtų painiojamos pagal 1 straipsnį patvirtintosios ir kitos galvos atramos.

3 straipsnis

1. Valstybė narė negali uždrausti pateikti į rinką galvos atramų jų konstrukcijos ar veikimo metodo pagrindu, jei tos galvos atramos turi EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą.

2. Tačiau valstybė narė gali uždrausti pateikti į rinką galvos atramas su EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklu, jei jos nuolat neatitinka patvirtintojo tipo.

Tokia valstybė nedelsdama informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją apie priemones, kurių imtasi, ir nurodo savo sprendimo priežastis.

4 straipsnis

Kiekvienos valstybės narės atsakingosios institucijos per vieną mėnesį išsiunčia kitų valstybių narių atsakingosioms institucijoms kiekvieno galvos atramos tipo, kurį jos patvirtina arba nepatvirtina, sudėtinės dalies tipo patvirtinimo liudijimų ir pratęstų liudijimų kopijas.

5 straipsnis

1. Jei valstybė narė, suteikusi EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą, nustato, kad tam tikras skaičius galvos atramų, turinčių tokį patį sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą, neatitinka jos patvirtinto tipo, ji imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad gaminami modeliai atitiktų patvirtintąjį tipą. Tos valstybės atsakingosios institucijos informuoja kitų valstybių narių atsakingąsias institucijas apie priemones, kurių imtasi, iki pat

▼B

EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo atšaukimo. Minėtos atsakingosios institucijos imasi tokių pačių priemonių, jei kitos valstybės narės atsakingoji institucija jas informuoja apie tokį neatitikimą.

2. Valstybių narių atsakingosios institucijos per vieną mėnesį informuoja viena kitą apie kiekvieną EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo atšaukimo atvejį ir apie priežastis, kodėl buvo imtasi tokios priemonės.

6 straipsnis

Kiekviename sprendime, priimtame pagal taisykles, nustatytas įgyvendinant šią direktyvą, dėl atsisakymo suteikti sudėtinės dalies tipo patvirtinimą galvos atramai, dėl jos pateikimo rinkai ar naudojimo uždraudimo arba dėl tokio patvirtinimo atšaukimo turi būti smulkiai išdėstytos priežastys, kuriomis toks sprendimas grindžiamas. Susijusi šalis informuojama apie šį sprendimą, galimas teisės gynimo priemones pagal galiojančius valstybių narių įstatymus ir pasinaudojimo tokiomis teisės gynimo priemonėmis terminą.

7 straipsnis

Valstybė narė negali atsisakyti suteikti EEB tipo patvirtinimą ar nacionalinį tipo patvirtinimą transporto priemonei kuriuo nors pagrindu, susijusiu su galvos atramomis, jei jos turi EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą ir yra skirtos įmontuoti tvirtinimui pateikto tipo transporto priemonėje.

8 straipsnis

Valstybė narė negali neleisti ar uždrausti parduoti, įregistruoti, atiduoti eksploatuoti ar naudoti bet kurio transporto priemonės kuriuo nors pagrindu, susijusiu su galvos atramomis, jei jos turi EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą ir yra skirtos įmontuoti tvirtinimui pateikto tipo transporto priemonėje.

9 straipsnis

Šioje direktyvoje „transporto priemonė“ reiškia bet kurį M1 kategorijos motorinę transporto priemonę (kaip apibrėžta Direktyvos 70/156/EEB I priede), skirtą naudoti keliuose, turinčią mažiausiai keturis ratus ir didesnį nei 25 km/val. maksimalų konstrukcinį greitį.

10 straipsnis

Visos pataisos, būtinos prieduose išdėstytiems reikalavimams pritaikyti prie techninės pažangos, priimamos Direktyvos 70/156/EEB 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

11 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję per 18 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, įgyvendina šią direktyvą, ir apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinių įstatymų nuostatų tekstus.

12 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼B

PRIEDŲ SĄRAŠAS

I PRIEDAS	Apimtis, apibrėžimai, paraiška EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimui gauti, bendrosios specifikacijos, išbandymas ir gamybos atitiktis ([1])
II PRIEDAS	Taško H ir faktinio sėdynės atlošo kampo nustatymo procedūra bei santykinių R ir H taškų padėčių ir santykio tarp projektinio sėdynės bei faktinio sėdynės atlošo kampo nustatymo procedūra
III PRIEDAS	Galvos atramų aukščio ir pločio nustatymas ([1])
IV PRIEDAS	Bandymo metu nubrėžtos linijos ir atlikti matavimai ([1])
V PRIEDAS	Energijos sklaidos tikrinimo bandymų procedūra ([1])
VI PRIEDAS	EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklas
VII PRIEDAS	EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo liudijimo forma

([1]) Šio priedo techniniai reikalavimai panašūs į Europos ekonominės komisijos reglamento Nr. 25 (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505 rev. 1/add. 24) reikalavimus; todėl dalijimas į skyrius yra toks pats. Jei reglamento Nr. 25 skyrius neturi analogo šios direktyvos prieduose, jo numeris nurodomas skliaustuose dėl informacijos.

▼B

I PRIEDAS

APIMTIS, APIBRĖŽIMAI, PARAIŠKA EEB SUDĖTINĖS DALIES TIPO PATVIRTINIMUI GAUTI, BENDROSIOS SPECIFIKACIJOS, IŠBANDYMAS IR GAMYBOS ATITIKTIS

1. APIMTIS

1.1. Ši direktyva taikoma transporto priemonių, atitinkančių 9 straipsnyje pateiktą apibrėžimą, galvos atramoms:

— integruotoms į sėdynės atlošą arba

— skirtoms sumontuoti ant sėdynės

ir skirtoms naudoti atskirai, t. y. kaip atskira įranga, suaugusiesiems, sėdintiems į priekį atgręžtose sėdynėse.

2. APIBRĖŽIMAI

2.1. **Transporto priemonių tipai pagal galvos atramas**

„Transporto priemonių tipai pagal galvos atramas“ reiškia transporto priemones, nesiskiriančius tokiais esminiais dalykais, kaip:

2.1.1. kėbulo, sudarančio keleivių skyrių, linijos ir vidaus matmenys; ir

2.1.2. sėdynių tipai ir matmenys.

2.2. **Galvos atrama**

„Galvos atrama“ reiškia įtaisą, kurio paskirtis yra apriboti sėdinčiojo galvos poslinkį atgal jo liemens atžvilgiu siekiant sumažinti kaklinės stuburo dalies sužeidimo pavojų avarijos atveju. Šis įtaisas gali būti integruotas arba neintegruotas į sėdynės atlošą.

2.3. **Sėdynės tipas**

„Sėdynės tipas“ reiškia sėdynes, nesiskiriančias savo matmenimis, struktūra ar pamušalo medžiaga, nors jų apdaila ar spalva gali būti skirtinga.

2.4. **Galvos atramos tipas**

„Galvos atramos tipas“ reiškia galvos atramas, nesiskiriančias savo matmenimis, struktūra ar pamušalo medžiaga, nors jų apdaila, spalva ar danga gali būti skirtinga.

2.5. **Taškas H**

(Žr. II priedą).

2.6. **Taškas R, arba sėdynės atskaitos taškas**

(Žr. II priedą).

2.7. **Atskaitos linija r**

„Atskaitos linija r“ reiškia tiesią liniją, kuri, naudojant bandymų manekeną, turintį vidutinio suaugusio vyro masę ir matmenis, arba identiškomis charakteristikomis pasižymintį bandymų manekeną, eina per kojos jungtį su dubeniu ir per kaklo jungtį su krūtinės ląsta. Manekenui, minimam 1977 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyvos 77/649/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su transporto priemonių vairuotojų

▼B

regėjimo lauku ([1]) III priedo 3 dalyje, į kurį pateikta nuoroda šios direktyvos II priede, atskaitos linija yra linija, parodyta Direktyvos 77/649/EEB III priedo priedėlio 1 pav.

2.8. **Galvos linija**

„Galvos linija“ reiškia tiesią liniją, einančią per galvos svorio centrą ir per kaklo jungtį su krūtinės ląsta. Galvai nejudant galvos linija yra pratęstoje atskaitos linijoje.

3. PARAIŠKA EEB SUDĖTINĖS DALIES TIPO PATVIRTINIMUI GAUTI

3.1. Paraišką EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimui gauti privalo pateikti sėdynės ar galvos atramos prekės ženklo ar prekės pavadinimo savininkas ar jo įgaliotas atstovas.

3.2. Prie jos turi būti pridėtos šių dokumentų kopijos (trimis egzemplioriais):

3.2.1. smulkus galvos atramos aprašymas, nurodant pamušalo medžiagą ar medžiagas ir, jei reikia, sėdynių, kurių galvos atramoms siekiama gauti sudėtinės dalies tipo patvirtinimą, atraminių ir tvirtinimo įtaisų padėtį bei technines specifikacijas;

3.2.2. smulkus sėdynių, kurių galvos atramoms siekiama gauti sudėtinės dalies tipo patvirtinimą, tipo ar tipų aprašymas;

3.2.3. duomenys apie transporto priemonės, kurioje ketinama įmontuoti 3.2.2 punkte minimas sėdynes, tipą ar tipus;

3.2.4. sėdynės ir galvos atramos būdingų dalių dimensinius brėžinius.

3.3. Techninei tarnybai, atsakingai už sudėtinės dalies tipo patvirtinimo bandymų atlikimą, turi būti pateikta:

3.3.1. jei galvos atrama integruota į sėdynę – keturi sėdynių komplektai;

3.3.2. jei galvos atramą ketinama tvirtai įtvirtinti sėdynėje –

3.3.2.1. sėdynes, kuriose tvirtinamos galvos atramos, – kiekvieno tipo po dvi;

3.3.2.2. 4 + 2N galvos atramas; N – sėdynių, kurioms bus tvirtinamos galvos atramos, tipų skaičius.

3.4. Techninė tarnyba, atsakinga už sudėtinės dalies tipo patvirtinimo bandymų atlikimą, gali pareikalauti pateikti:

3.4.1. tam tikras dalis ar tam tikrus naudotų medžiagų pavyzdžius; ir (ar)

3.4.2. 3.2.3 punkte minimo tipo ar tipų transporto priemones.

4. ŽENKLINIMAS

4.1. Įtaisai, pateikti sudėtinės dalies tipo patvirtinimui:

4.1.1. turi būti aiškiai ir neištrinamai pažymėti pareiškėjo prekės ženklu ar pavadinimu;

4.1.2. turi turėti pakankamai vietos šoninėje pusėje sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklui; ši vieta turi būti pažymėta 3.2.4 punkte minimuose brėžiniuose.

4.2. Jei galvos atrama integruota į sėdynę, 4.1.1 ir 4.1.2 punktuose minimas ženklinimas turi būti ant tos sėdynės dalies, kuri naudojama kaip galvos atrama.

(5.)

([1]) OL L 267, 1977 10 19, p. 1.

▼B

6. BENDROSIOS SPECIFIKACIJOS

6.1. Galvos atramos įmontavimas transporto priemonėje neturi sukelti papildomo pavojaus jame sėdintiesiems. Kokioje padėtyje bebūtų galvos atrama, neturi būti jokių pavojingų nelygumų ar aštrių briaunų, galinčių padidinti sėdinčiųjų sužeidimo riziką ar sužeidimo sunkumą. Galvos atramos dalys, esančios žemiau apibrėžtoje smūgio zonoje, turi sugebėti sklaidyti energiją taip, kaip nurodyta šios direktyvos V priede:

6.1.1. smūgio zoną iš abiejų šonų turi riboti dvi vertikalios išilginės plokštumos, abi 70 mm atstumu nutolusios nuo susijusios sėdynės simetrijos plokštumos;

6.1.2. smūgio zonos aukštis neturi viršyti galvos atramos dalies, esančios virš plokštumos, statmenos atskaitos linijai r ir nutolusios nuo taško R 635 mm.

6.2. Galvos atramos priekinės ir užpakalinės plokštumos dalys, esančios minėtų vertikalių išilginių plokštumų išorėje, turi turėti pamušalą, neleidžiantį galvai tiesiogiai liestis su konstrukciniais elementais, kurių išlinkio spindulys šioje zonoje turi būti ne mažesnis nei 5 mm.

6.3. Galvos atrama turi būti įtvirtinta sėdynėje taip, kad dėl galvos spaudimo bandymo metu iš galvos atramos pamušalo, įtvirtinimo ar sėdynės atlošo neišsikištų jokia kieta ir pavojinga dalis.

6.4. Galvos atramos aukštis, išmatuotas, kaip nurodyta 7.2 punkte, turi būti ne mažesnis nei 700 mm virš sėdynės atskaitos taško R.

6.5. Kai galvos atramos aukštis reguliuojamas, įtaiso, į kurį atsiremia galva, matuojant, kaip nurodyta 7.2 punkte, aukštis neturi būti mažesnis nei 100 mm.

6.6. Jei įtaiso aukštis nereguliuojamas, tarpas tarp sėdynės atlošo ir galvos atramos neturi būti didesnis nei 50 mm. Jei įtaiso aukštis reguliuojamas, tuomet apatinėje padėtyje galvos atrama gali būti nutolusi nuo sėdynės atlošo ne daugiau kaip 25 mm.

6.7. Galvos atramos plotis turi būti toks, kad normaliai atsisėdusio žmogaus galva būtų tinkamai atremta. Pločio matavimo plokštumoje, kaip nurodyta 7.3 punkte, galvos atrama turi uždengti zoną, besitęsiančią ne mažiau nei 85 mm į kiekvieną pusę nuo sėdynės, kuriai galvos atrama yra skirta, simetrijos plokštumos. Šis atstumas matuojamas, kaip nurodyta 7.3 punkte.

6.8. Galvos atrama ir jos įtvirtinimas turi būti toks, kad didžiausias galvos poslinkis atgal, kiek leidžia galvos atrama, matuojamas pagal 7.4 punkte nustatytą statinę procedūrą, būtų mažesnis nei 102 mm.

6.9. Galvos atrama ir jos įtvirtinimas turi būti pakankamai stiprūs, kad išlaikytų 7.4.3.7 punkte nurodytą apkrovą.

7. BANDYMAI

7.1. **Sėdynės, į kurią turi būti integruota galvos atrama, taško R patikrinimas**

Šis taškas tikrinamas pagal II priedo reikalavimus.

7.2. **Galvos atramos aukščio nustatymas**

7.2.1. Visos linijos turi būti brėžiamos susijusios sėdynės simetrijos plokštumoje, o šios plokštumos ir sėdynės sankirta sąlygoja galvos atramos ir sėdynės atlošo kontūrą (žr. III priedo 1 pav.).

7.2.2. Manekenas, atitinkantis vidutinį suaugusį vyrą, arba manekenas, minimas Direktyvos 77/649/EEB III priedo 3 dalyje, turi būti pasodintas į normalią padėtį. Jei sėdynės atlošas atsilenkia, jis užfiksuojamas padėtyje, atitinkančioje manekeno liemens atskaitos linijos palinkimą atgal 25° nuo vertikalės.

7.2.3. Tada manekeno, minimo Direktyvos 77/649/EEB III priedo 3 dalyje, atskaitos linijos projekcija brėžiama 7.2.1 punkte nurodytoje

▼B

plokštumoje. Liestinė S iki galvos atramos viršaus brėžiama statmenai atskaitos linijai.

7.2.4. Atstumas h nuo taško R iki liestinės S yra aukštis, į kurį reikia atsižvelgti įgyvendinant 6.4 punkto reikalavimą.

7.3. **Galvos atramos pločio nustatymas**

(žr. III priedo 2 pav.)

7.3.1. Plokštuma S_1, statmena atskaitos linijai ir esanti 65 mm žemiau už 7.2.3 punkte minimą liestinę S, apibrėžia galvos atramos dalį, ribojamą kontūro C. Plokštumoje S_1 lygiagrečiai sėdynės simetrijos plokštumai brėžiamos tiesės – kontūro C liečiamosios, sudarančios plokštumos S_1 ir vertikalių plokštumų (P ir P') sankirtą.

7.3.2. Galvos atramos plotis, į kurį turi būti atsižvelgta įgyvendinant 6.7 punkto reikalavimą, yra atstumas L, skiriantis plokštumų P ir P' projekcijas plokštumoje S_1.

7.3.3. Prireikus galvos atramos plotis taip pat turi būti nustatomas 635 mm virš sėdynės atskaitos taško. Šis atstumas matuojamas išilgai atskaitos linijos.

7.4. **Įtaiso efektyvumo nustatymas**

7.4.1. Galvos atramos efektyvumas nustatomas toliau aprašytu statiniu bandymu.

7.4.2. *Pasirengimas bandymui*

7.4.2.1. Jei galvos atrama neintegruota į sėdynę, ji turi būti nustatyta į aukščiausią padėtį.

7.4.3. *Bandymo atlikimas*

7.4.3.1. Visos linijos turi būti brėžiamos susijusios sėdynės vertikalioje simetrijos plokštumoje (žr. IV priedą).

7.4.3.2. Atskaitos linijos r projekcija brėžiama 7.4.3.1 punkte minimoje plokštumoje.

7.4.3.3. Poslinkio atskaitos linija r_1 nustatoma veikiant manekeno, minimo Direktyvos 77/649/EEB III priede, dalį, imituojančią nugarą, pradine jėga, sukuriančia 37,3 mdaN atgal nukreiptą momentą aplink tašką R.

7.4.3.4. Naudojant 165 mm skersmens rutulį poslinkio linija r_1 65 mm atstumu nuo galvos atramos viršaus stačiais kampais veikiama pradine jėga, sukuriančia 37,3 mdaN momentą aplink tašką R.

7.4.3.5. Nustatoma rutulio liestinė Y, lygiagreti poslinkio linijai r_1.

7.4.3.6. Išmatuojamas atstumas X tarp liestinės Y ir poslinkio atskaitos linijos r_1. 6.8 punkto reikalavimas laikomas įvykdytu, jei atstumas X yra mažesnis negu 102 mm.

7.4.3.7. Pradinė apkrova, nurodyta 7.4.3.4 punkte, didinama iki 89 daN, nebent jei sėdynė ar sėdynės atlošas sulūžtų anksčiau.

8. GAMYBOS ATITIKTIS

(8.1.)

(8.2.)

(8.3.)

8.4. Galvos atramos, parinktos siekiant patikrinti atitiktį patvirtintam tipui, turi atlaikyti bent jau 7 dalyje aprašytą bandymą.

(9.)

▼B

10. INSTRUKCIJOS

Gamintojas kartu su kiekvienu modeliu, atitinkančiu patvirtintą galvos atramos tipą, pateikia sėdynių, kurioms ta galvos atrama buvo patvirtinta, tipų ir charakteristikų duomenis ir, kur reikia, instrukcijas galvos atramos naudotojui, kaip ją tinkamai įtaisyti sėdynėse.

▼B

II PRIEDAS

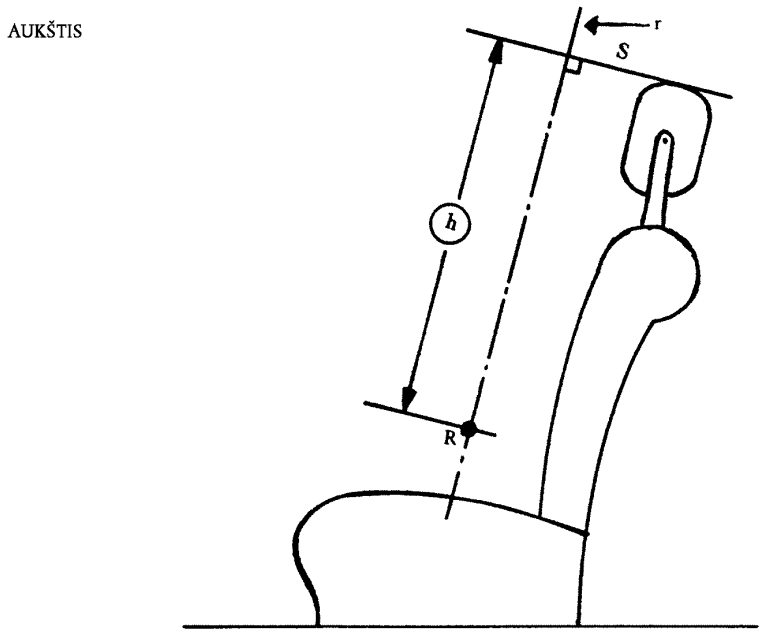
TAŠKO H IR FAKTINIO SĖDYNĖS ATLOŠO KAMPO NUSTATYMO PROCEDŪRA BEI SANTYKINIŲ R IR H TAŠKŲ PADĖČIŲ IR SANTYKIO TARP PROJEKTINIO SĖDYNĖS BEI FAKTINIO SĖDYNĖS ATLOŠO KAMPO NUSTATYMO PROCEDŪRA

Taikomas Direktyvos 77/649/EEB III priedas.

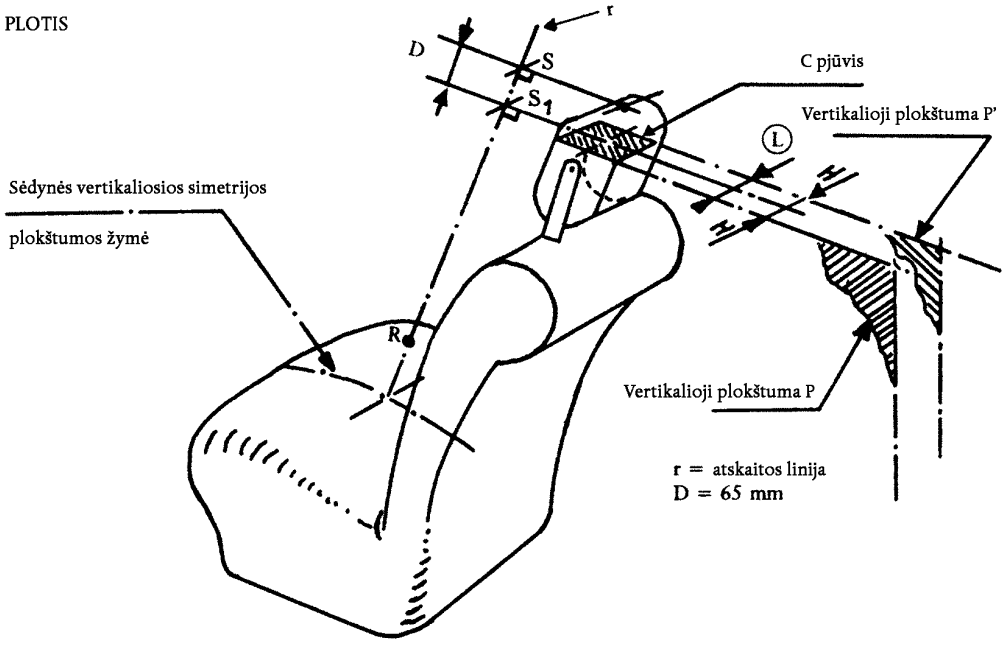
▼B

III PRIEDAS

GALVOS ATRAMOS AUKŠČIO IR PLOČIO NUSTATYMAS

1 paveikslas

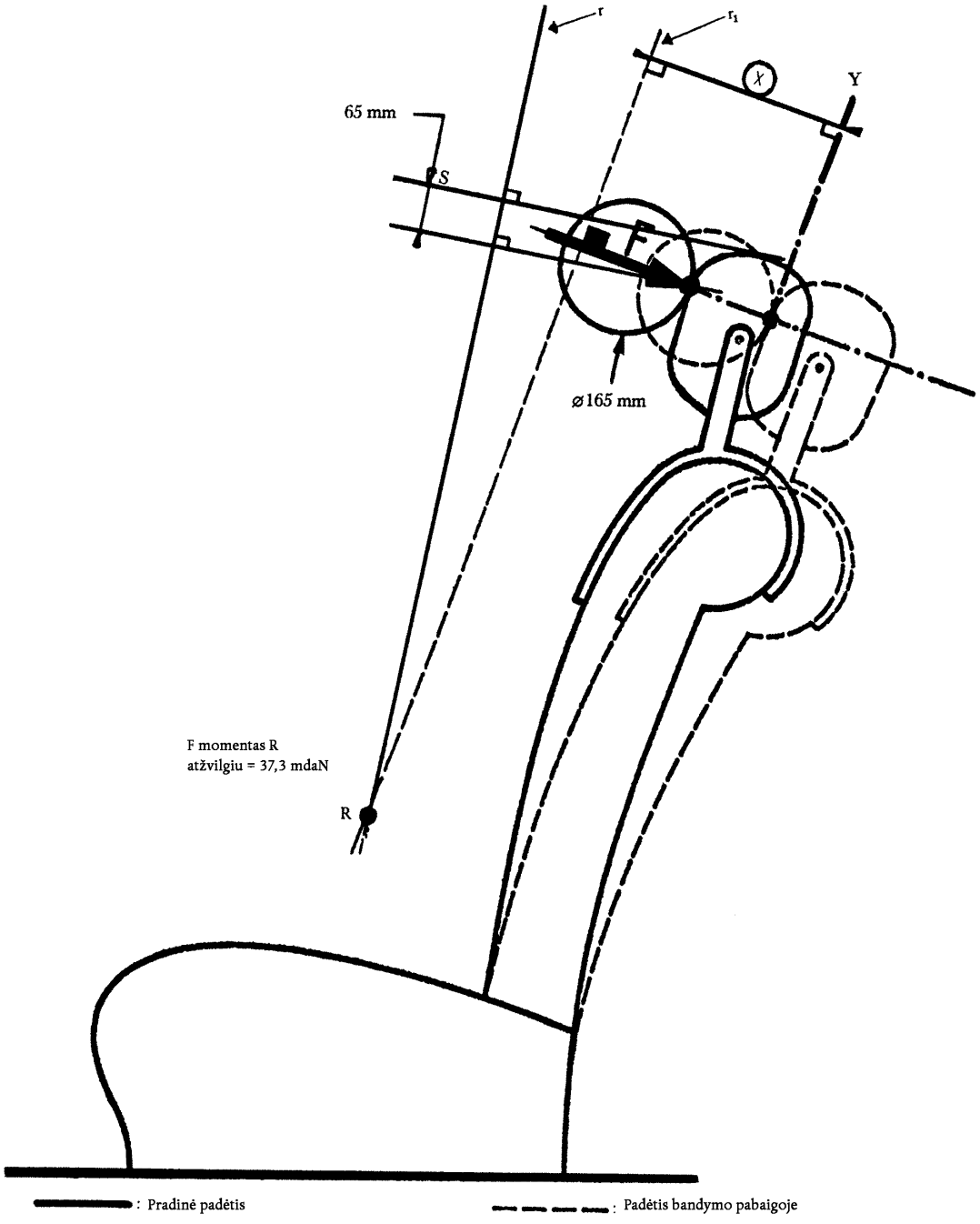

2 paveikslas

▼B

IV PRIEDAS

BANDYMO METU NUBRĖŽTOS LINIJOS IR ATLIKTI MATAVIMAI

▼B

V PRIEDAS

ENERGIJOS SKLAIDOS TIKRINIMO BANDYMŲ PROCEDŪRA

1. NUSTATYMAS, BANDOMASIS APARATAS, REGISTRAVIMO PRIETAISAI IR BANDYMO TVARKA

1.1. **Nustatymas**

Galvos atrama turi būti įtaisyta ir išbandyta toje transporto priemonės sėdynėje, kuriai ji skirta. Sėdynė turi būti stipriai pritvirtinta prie bandomojo stendo, kad smūgio veikiama nejudėtų.

1.2. **Bandomasis aparatas**

1.2.1. Šį aparatą sudaro švytuoklė, kurios ašis remiasi į rutulinius guolius ir kurios redukuotoji masė ([1]) jos susidūrimo centre yra 6,8 kg. Žemutinį švytuoklės galą sudaro 165 mm skersmens standus galvos maketas, kurio centras sutampa su švytuoklės smūgio centru.

1.2.2. Galvos maketas yra su dviem akcelerometrais ir greičio matavimo prietaisu, sugebančiais matuoti dydžius smūgio kryptimi.

1.3. **Registravimo prietaisai**

Turi būti naudojami registravimo prietaisai, leidžiantys atlikti tokio tikslumo matavimus:

1.3.1. *Akceleracija:*

— tikslumas: ± 5 % tikrojo dydžio,

— dažninė charakteristika: iki 1 000 Hz,

— skersinės ašies jautris: < 5 % žemiausio skalės taško dydžio.

1.3.2. *Greitis:*

— tikslumas: ± 2,5 % tikrojo dydžio,

— jautris: 0,5 km/h.

1.3.3. *Laiko registravimas:*

— matavimo prietaisai turi registruoti veiksmą per visą jo trukmę ir pateikti rodmenis sekundės tūkstantosios dalies tikslumu,

— smūgio pradžia pirmojo kontakto tarp galvos maketo ir išbandomos galvos atramos momentu pažymima duomenyse, naudojamuose bandymui analizuoti.

1.4. **Bandymo tvarka**

1.4.1. Bandomasis paviršius turi būti tokioje padėtyje, kad švytuoklė smogtų į paviršių statmenai reikiamam taškui.

1.4.2. Galvos maketas turi smogti į bandomąjį daiktą 24,1 km/val. greičiu. Šis greitis pasiekiamas vien stumiamąja jėga arba naudojant papildomą stumiantį įtaisą.

2. REZULTATAI

Atliekant bandymus aukščiau aprašytu būdu, galvos maketo sulėtėjimas ilgiau nei tris sekundės dalis iš eilės neturi viršyti 80 g. Sulėtėjimo greitis imamas kaip dviejų decelerometrų rodmenų vidurkis.

([1]) Švytuoklės redukuotosios masės m_r ir visos švytuoklės masės m santykis atstumu a tarp susidūrimo centro ir sukimosi ašies, esant atstumui l tarp svorio centro ir sukimosi ašies, randamas pagal formulę $m_r = m\frac{l}{a}$.

▼B

3. EKVIVALENTIŠKOS PROCEDŪROS

3.1. Ekvivalentiškos bandymų procedūros leidžiamos su sąlyga, kad bus gauti 2 dalyje nurodyti rezultatai.

3.2. Už metodo, kuris skiriasi nuo 1 dalyje aprašytojo, lygiavertiškumo įrodymą atsako asmuo, taikantis tokį metodą.

▼B

VI PRIEDAS

EEB SUDĖTINĖS DALIES TIPO PATVIRTINIMO ŽENKLAS

1. BENDROJI DALIS

1.1. EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklą sudaro:

1.1.1. stačiakampis, kurio viduryje yra mažoji raidė e ir valstybės narės, suteikusios EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimą, skiriamasis skaičius ar raidės:

▼A2

1 Vokietijai

2 Prancūzijai

3 Italijai

4 Nyderlandams

6 Belgijai

9 Ispanijai

11 Jungtinei Karalystei

13 Liuksemburgui

DK Danijai

▼M1

EL Graikija

▼A2

IRL Airijai

P Portugalijai

▼A3

12 Austrijai

17 Suomijai

5 Švedijai

▼A4

8 Čekija

29 Estija

CY Kipras

32 Latvija

36 Lietuva

7 Vengrija

MT Malta

20 Lenkija

26 Slovėnija

27 Slovakija

▼M2

34 Bulgarija

19 Rumunija

▼M3

25 Kroatija;

▼B

1.1.2. be to, ženkle turi būti EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo numeris, atitinkantis EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo liudijimo, išduoto tam galvos atramų tipui, numerį; šis numeris nurodomas bet kurioje patogioje vietoje greta stačiakampio;

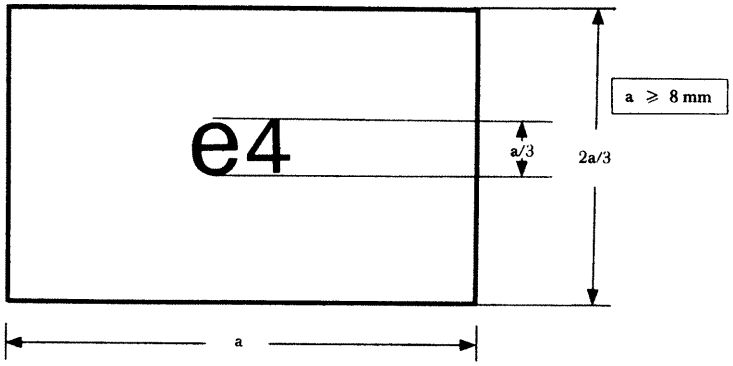
1.1.3. jei galvos atrama integruota į sėdynės atlošą, prieš EEB tipo patvirtinimo numerį turi būti raidė I ir brūkšnelis.

1.2. EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklas turi būti aiškiai įskaitomas ir neištrinamas.

▼B

2. DU EEB SUDĖTINIŲ DALIŲ TIPO PATVIRTINIMO ŽENKLŲ PAVYZDŽIAI

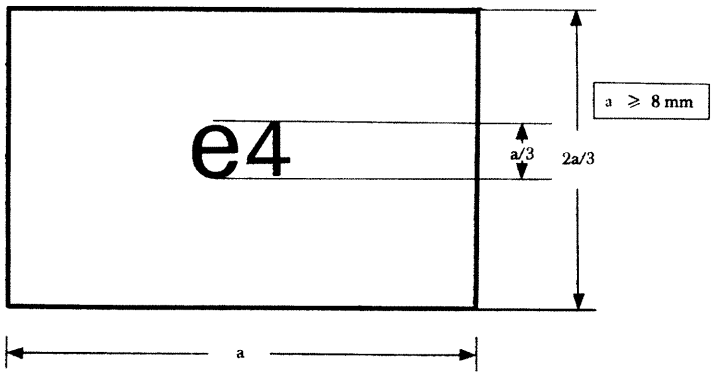
2.1. **Integruotos į sėdynę galvos atramos tipo patvirtinimo ženklas**

Šis sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklas ant galvos atramos ar atramų, integruotų į transporto priemonės sėdynę ar sėdynes, rodo, kad šis sėdynės tipas galvos atramų atžvilgiu buvo patvirtintas Nyderlanduose (e4), suteikus numerį 2439.

2.2. **Neintegruotos į sėdynę galvos atramos tipo patvirtinimo ženklas**

Šis sudėtinės dalies tipo patvirtinimo ženklas ant galvos atramos rodo, kad šiai galvos atramai buvo suteiktas EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimas, kad tai galvos atrama, neintegruota į sėdynę, ir kad patvirtinimas suteiktas Nyderlanduose, numeris 2439.

▼B

VII PRIEDAS

EEB SUDĖTINĖS DALIES TIPO PATVIRTINIMO LIUDIJIMO FORMA

(didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

Administracijos pavadinimas

Pranešimas apie EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo suteikimą, atsisakymą suteikti šį patvirtinimą ar atšaukimą galvos atramos tipui (integruotam arba neintegruotam į sėdynę)

EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo Nr. .....

1. Prekės ženklas ar pavadinimas .....
2. Gamintojo pavadinimas ir adresas .....

   .....
3. Gamintojo įgalioto atstovo pavadinimas (kur reikia) .....

   .....
4. Paraiškos EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimui data .....
5. Techninė tarnyba, atliekanti EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo bandymus .....

   .....
6. Trumpas galvos atramos aprašymas ([1]).....

   .....

   .....
7. Sėdynės, kuriai yra skirta galvos atrama ar į kurią ji integruota, tipas ir charakteristika .....

   .....
8. Transporto priemonės, kuriai skirtos sėdynės, ant kurių gali būti įtaisoma galvos atrama, tipas .....
9. Techninės tarnybos ataskaitos data .....
10. Techninės tarnybos ataskaitos Nr. .....
11. EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimas galvos atramoms (integruotoms ar neintegruotoms) suteikiamas/nesuteikiamas ([2])
12. Vieta .....
13. Data .....
14. Parašas .....
15. Prie šio liudijimo pridedami šie dokumentai su aukščiau nurodytu EEB sudėtinės dalies tipo patvirtinimo numeriu:

    ..... galvos atramos ir sėdynių, kurioms jos yra skirtos ar į kurias integruotos, brėžiniai, schemos ir fotonuotraukos.
16. Pastabos .....

   .....

([1]) Jei galvos atrama integruota į sėdynę, šio punkto galima nepildyti, su sąlyga, kad visos reikiamos charakteristikos ir duomenys pateikti 8 punkte.

([2]) Nereikalingą išbraukti.